

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КРЕМЕНЧУЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ МИХАЙЛА ОСТРОГРАДСЬКОГО**

СХВАЛЕНО

Вченою радою КрНУ
від 26 квітня 2024 року
протокол № 9

ЗАТВЕРДЖЕНО

наказом ректора КрНУ
від 26 квітня 2024 р. № 71-1

ПРОГРАМА

фахового іспиту

при вступі на навчання для здобуття освітнього ступеня магістра
за освітньо-професійною програмою «Менеджмент організацій і
адміністрування» спеціальності 073 «Менеджмент»

РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО: робочою групою зі спеціальності 073 «Менеджмент» (освітньо-професійна програма «Менеджмент організацій і адміністрування») Кременчуцького національного університету імені Михайла Остроградського

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ: голова доц. Вєдєніна Ю.Ю,
доц. Семеніхіна В.В.,
ст.викл. Мажаренко К.П.

Розглянуто на засіданні кафедри менеджменту
«10» квітня 2024 року, протокол № 8

Обговорено та затверджено вченою радою факультету економіки і управління
«16» квітня 2024 року, протокол № 8

Розглянуто на засіданні Приймальної комісії
«25» квітня 2024 року, протокол № 5

ВСТУП

Приймальна комісія Кременчуцького національного університету імені Михайла Остроградського (далі КрНУ) допускає до участі у фаховому випробуванні при вступі для здобуття ступеня магістра за освітньо-професійною програмою «Менеджмент організацій і адміністрування» спеціальності 073 «Менеджмент» вступників на основі ступеня бакалавра, магістра (освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста), здобутого за відповідною спеціальністю, які успішно склали єдиний вступний іспит з іноземної мови у рік вступу (крім випадків, передбачених Правилами прийому).

Фахове випробування проводиться в КрНУ.

Вступники, на основі ступеня бакалавра, магістра (освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста), здобутого за іншою спеціальністю, подають також результати додаткового вступного випробування, складені в КрНУ в рік вступу.

Програму розроблено на основі дисциплін навчального плану підготовки бакалавра за спеціальністю 073 «Менеджмент» в КрНУ.

МЕТА ФАХОВОГО ВИПРОБУВАННЯ

Метою фахового випробування є перевірка здатності до опанування освітньо-професійної програми «Менеджмент організацій і адміністрування» спеціальності 073 «Менеджмент» другого (магістерського) рівня вищої освіти на основі здобутих раніше компетентностей.

ВИМОГИ ДО РІВНЯ ПІДГОТОВКИ ВСТУПНИКІВ

Вступник має виявити базові знання з теорії та практики дисциплін, що виносяться на вступне випробування: менеджмент, маркетинг, економіка підприємства, організація виробництва, організація та планування експортно-імпоротної діяльності. Має знати сутність процесів організації виробничо-господарської діяльності на підприємствах різних форм власності, методи їх дослідження; уміти здійснювати вибір відповідних розрахункових методик, застосовуючи при цьому методичний апарат та інструментарій зазначених дисциплін. Повинен продемонструвати навички творчого, критичного погляду на поставлені практичні завдання та розробки обґрунтованих пропозицій щодо їх розв'язання.

ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ ФАХОВОГО ВИПРОБУВАННЯ

1. МЕНЕДЖМЕНТ
2. МАРКЕТИНГ
3. ЕКОНОМІКА СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ
4. ОРГАНІЗАЦІЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
5. УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ НА МІЖНАРОДНИХ РИНКАХ

ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ «МЕНЕДЖМЕНТ»

Тема Організація, менеджмент і менеджери

1. Поняття «менеджмент» і необхідність управління організаціями..
2. Поняття «менеджер» та суть його діяльності.
3. Рівні менеджменту.

Тема Еволюція управлінської думки

1. Характеристика управління та організацій до 1900 року.
2. Підходи до управління на основі виділення різних шкіл.
3. Сучасні підходи до управління: процесний підхід, системний підхід, ситуаційний підхід.
4. Сучасний стан розвитку менеджменту в Україні.

Тема Середовище організацій і менеджерів

1. Внутрішнє середовище організації.
2. Значення та визначення зовнішнього середовища в бізнесі.
3. Характеристика факторів зовнішнього середовища.

Тема Планування і стратегічний менеджмент

1. Суть стратегічного планування та його складові.
2. Місія організації. Цінності та цілі вищого керівництва.
3. Використання SWOT-аналізу для формулювання стратегії.
4. Управління реалізацією стратегічного плану.
5. Формування стратегії бізнесу.

Тема Організаційні зміни

1. Природа організаційних змін.
2. Управління змінами в організації.
3. Опір організаційними змінами.
4. Проведення організаційних змін.

Тема Мотивація

1. Поняття мотивації.
2. Змістовні процеси підходу до мотивації.
3. Сутність процесного підходу до мотивації.

Тема Управління контролем

1. Суть контролю та його види.
2. Етапи процесу контролю.
3. Рекомендації щодо проведення ефективного контролю.
4. Характеристики ефективного контролю.

Тема Закони, принципи та методи менеджменту

1. Основні закони менеджменту.
2. Поняття та еволюція принципів менеджменту.
3. Економічні методи управління в менеджменті.
4. Адміністративні методи менеджменту.
5. Соціально-психологічні методи менеджменту.

Тема Керівництво, лідерство, стиль

1. Огляд теорії лідерства.
2. Підхід з позиції поведінки до лідерства.
3. Ситуаційний підхід до лідерства.
4. Форми влади та впливу.

Тема Комунікаційні процеси

1. Поняття комунікаційного процесу.
2. Елементи та етапи комунікативного процесу.
3. Міжособисті комунікації.
4. Організаційні комунікації.

Тема Управлінські рішення

1. Суть процесу прийняття рішення.
2. Підходи до прийняття рішень.
3. Етапи раціонального вирішення проблеми.
4. Фактори, що впливають на процес прийняття управлінських рішень.
5. Методи прийняття рішень.

Тема Соціальна відповідальність

1. Прямі та зворотні зв'язки між суспільством і менеджментом.
2. Поняття соціальної відповідальності та основні підходи до її інтерпретації.
3. Етичні виміри менеджменту.

ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ «МАРКЕТИНГ»

Тема Сутність маркетингу та його сучасна концепція

1. Розуміння маркетингу.
2. Походження та еволюція концепції маркетингу.
3. Основні питання маркетингу.

Тема Система і характеристики сучасного маркетингу

1. Принципи маркетингу.
2. Завдання та функції маркетингу.
3. Система засобів маркетингу.
4. Основні питання маркетингу.

Тема Маркетингові дослідження

1. Мета, принципи та завдання маркетингових досліджень.
2. Види маркетингових досліджень.
3. Алгоритм процесу маркетингових досліджень.
4. Маркетингова інформація.
5. Методи збору первинної інформації.
6. Дослідження навколишнього середовища маркетингу.
7. Маркетингові дослідження ринку.
8. Аналіз конкурентного середовища.
9. Маркетингові дослідження підприємства.

Тема Маркетингова товарна політика

1. Суть маркетингової товарної політики.
2. Маркетингова концепція товару.
3. Життєвий цикл товару.
4. Конкурентоспроможність товару та методи її визначення.
5. Управління товарним асортиментом і номенклатурою товарів підприємства.

Тема Маркетингова цінова політика

1. Сутність маркетингової цінової політики.
2. Алгоритм маркетингового розрахунку цін.
3. Управління цінами підприємства.

Тема Маркетингова політика комунікацій

1. Сутність маркетингової політики комунікацій.
2. Алгоритм формування комплексу маркетингових комунікацій.

Тема Маркетингова політика розподілу

1. Суть маркетингової політики розподілу.
2. Формування каналів розподілу.
3. Методика вибору структури каналів розподілу.

Тема Організація і контроль маркетингової діяльності

1. Організація маркетингової діяльності на підприємстві.
2. Контроль маркетингової діяльності підприємства.

ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ «ЕКОНОМІКА СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ»

Тема Підприємство в сучасній системі господарювання

1. Поняття підприємства та його ознаки.
2. Виробнича та загальна структура підприємства.
3. Класифікація підприємств за різними ознаками.
4. Ринок як сфера функціонування підприємств, його склад та види.

Тема Персонал підприємства

Персонал підприємства, його склад, структура і класифікація.
Кадрова політика підприємства і управління персоналом.

Тема Капітал, виробничі фонди і нематеріальні ресурси

1. Поняття капіталу.
2. Поняття і класифікація основних фондів підприємства.
3. Поняття амортизації.

Тема Інвестиції та оборотні кошти

1. Поняття та матеріальний склад оборотних фондів підприємства.
2. Інвестиції та інвестиційна діяльність підприємства.
3. Поняття виробничих інвестицій та їх склад.
4. Оборотні кошти підприємства, їх структура.

Тема Регулювання, прогнозування і планування діяльності

1. Суть і основні процедури стратегічного планування на підприємстві.
2. Прогнозування як процедура стратегічного планування, його сутність та зміст.
3. Поняття, принципи і методи планування.

Тема Організація виробництва і виробнича інфраструктура

1. Типи виробництва та їх характеристика.

2. Методи організації виробничих процесів.

Тема Виробництво, якість і конкурентоспроможність продукції

1. Поняття якості продукції, необхідність та значення її підвищення.
2. Показники та методи оцінки якості.
3. Конкурентоспроможність продукції: чинники забезпечення та методика оцінки їх рівня.
4. Сертифікація та стандартизація.

Тема Продуктивність, мотивація і оплата праці

1. Продуктивність праці: сутність і значення.
2. Показники і методи вимірювання продуктивності.
3. Поняття мотивації, моделі і методи.
4. Сутність, функції та принципи заробітної плати.

Тема Поточні витрати і ціноутворення

1. Поняття і характеристика витрат на виробництво продукції.
2. Класифікація витрат.
3. Поняття і види содівартості продукції.
4. Економічний зміст і функції ціни. Види цін.

Тема Фінансово-економічні результати й ефективність діяльності

1. Суть і основні завдання фінансової діяльності підприємства.
2. Форми фінансової звітності.
3. Поняття і види прибутку підприємства.
4. Суть і характеристика загальної ефективності діяльності підприємства.
5. Показники ефективності виробництва.

ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ «ОРГАНІЗАЦІЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ»

Тема Виробничий процес на промисловому підприємстві

1. Поняття та структура виробничого процесу.
2. Засади функціональної організації виробничого процесу.
3. Типи виробництва та їх техніко-економічна характеристика.

Тема Характеристика підприємницьких організацій та об'єднань, структура та управління ними

1. Характеристика підприємств та об'єднань.
2. Виробнича та загальна структура промислового виробництва.

3. Удосконалення виробничої структури підприємства.
4. Структура й функції апарату управління підприємством та шляхи його вдосконалення.
5. Управління виробничо-господарським підрозділом підприємства та шляхи його вдосконалення.

Тема Організація процесів основного виробництва

1. Загальна характеристика основного виробництва.
2. Організація непотокового виробництва.
3. Організація потокового виробництва.
4. Виробничий цикл та його характеристика.

Тема Організація та планування діяльності допоміжних господарств промислового підприємства

1. Ремонтне господарство.
2. Енергетичне господарство.
3. Інструментальне господарство.
4. Організація транспортного господарства на промисловому підприємстві.

Тема Якість продукції та організація технічного контролю

1. Якість продукції та показники якості.
2. Економічне значення підвищення якості продукції.
3. Стандартизація та якість продукції.
4. Контроль.
5. Суть і зміст контролю.
6. Характеристика та методи ефективного контролю.
7. Шляхи підвищення рівня контролю якості продукції, робіт і послуг.

Тема Організація технічної підготовки виробництва

1. Зміст підготовки виробництва нових виробів.
2. Задачі підготовки виробництва.
3. Науково-дослідні роботи.
4. Винахідництво та раціоналізація.
5. Організація конструкторської підготовки виробництва.
6. Організація технологічної та технічної підготовки виробництва.

Тема Організація праці на підприємстві

1. Суть і задачі організації праці на підприємстві.
2. Розподіл і кооперація праці на підприємстві.
3. Організація робочого місця та його обслуговування.

4. Нормування праці.

5. Трудова дисципліна та забезпечення необхідних умов праці на підприємстві.

Тема Організація заробітної плати на підприємстві

1. Основні засади та задачі організації заробітної плати на підприємстві.

2. Організація заробітної плати робітників.

3. Організація заробітної плати інженерно-технічних працівників і службовців.

4. Преміювання.

5. Основні напрями вдосконалення процесу організації оплати праці та матеріального стимулювання працівників підприємства.

Тема Сіткове моделювання в організації та управлінні виробництвом

1. Види сіткових моделей.

2. Класифікація сіткових моделей залежно від складності.

3. Правила і техніка побудови сіткових моделей.

4. Детерміновані та стохастичні сіткові моделі.

5. Одноцільові та багатocільові сіткові моделі.

6. Односіткові та багатосіткові моделі.

7. Розрахунок сіткових моделей у табличній формі та на графіку.

ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ «УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ НА МІЖНАРОДНИХ РИНКАХ»

Тема Теоретичні основи експортно-імпоротної діяльності

1. Суб'єкти та об'єкти експортно-імпоротної діяльності.

2. Види експортно-імпоротної діяльності.

3. Особливості укладення договорів між суб'єктами зовнішньоекономічної діяльності.

4. Види зовнішньоекономічної діяльності, які підлягають ліцензуванню і квотуванню.

5. Які умови визначаються згідно з Правилами ІНКОТЕРМС?

6. Що відносять до умов спільного підприємництва?

Тема Здійснення валютних операцій

1. Порядок відкриття рахунків в іноземній валюті.

2. Обмеження, які існують при здійсненні розрахунків в іноземній валюті.

3. Строк проведення розрахунків в іноземній валюті.

4. Групи валютних операцій.
5. Суб'єкти та споживачі валютного ринку.
6. Рівні валютного регулювання.

Тема Митно-тарифне і валютне регулювання експортно-імпоротної діяльності

1. Органи державного регулювання митної справи та їх структура.
2. Напрямки митного регулювання.
3. Організація системи митного контролю.
4. Специфіка оформлення митних документів.
5. Декларування товарів, форми декларування, процедура декларування.

Тема Нетарифне регулювання зовнішньоекономічної діяльності

1. Класифікація методів нетарифного регулювання та основні методи їх реалізації.
2. Методи кількісних обмежень.
3. Ліцензування і види ліцензій.
4. Суть добровільного обмеження експорту.
5. Що таке демпінг?

Тема Організація і технологія міжнародних перевезень

1. Принципи управління комерційною діяльністю транспортних установ.
2. Транспортні умови комерційних контрактів.
3. Фрахт і страхування міжнародних перевезень.
4. Організація, технологія міжнародних перевезень.
5. Транспортні документи, які потрібні для перевезення вантажів залізничним, автомобільним та авіаційним транспортом.

Тема Організація та функціонування підприємств з іноземним капіталом

1. Порядок створення змішаних підприємств за участю українського капіталу за кордоном: їх види, умови існування та ліквідування.
2. Умови та порядок створення підприємств за участю іноземних інвесторів в Україні.
3. Організаційні аспекти діяльності спільних підприємств.

Тема Аналіз експортно-імпоротної діяльності

1. Сутність економічного аналізу у сфері експортно-імпоротної діяльності.
2. Як проводиться аналіз динаміки обігу експортно-імпоротної діяльності.
3. Етапи аналізу використання коштів щодо здійснення експортно-імпоротної діяльності.

4. Аналіз фінансових результатів експортно-імпоротної діяльності.

Тема Економічна ефективність експортно-імпоротної діяльності

1. Ефективність експортно-імпоротної діяльності: її сутність, теоретичні аспекти визначення.
2. Показники ефективності експортно-імпоротної діяльності.
3. Оцінка економічної ефективності функціонування підприємств з іноземним капіталом.
4. Шляхи підвищення експортно-імпоротної діяльності підприємства.

Тема Операції із давальницькою сировиною та бартерні операції

1. Що являють собою операції з давальницькою сировиною?
2. Особливості митного оформлення операцій з давальницькою сировиною.
3. Особливості бухгалтерського обліку операцій з давальницькою сировиною.
4. Особливості податкового обліку операцій з давальницькою сировиною.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Бідняк М.Н. Організація управління: навч. посібник. К.: А.С.К., 2006. 176 с.
2. Василенко В.А. Теорія і практика розробки управлінських рішень [текст]: навчальний посібник. К.: ЦУЛ, 2013. 420 с.
3. Гуменник В. І. Менеджмент організацій: навч. посіб. К.: Знання, 2012. 503 с.
4. Довгань Л.Є., Малик І.П., Мохонько Г.А., Шкробот М.В. Менеджмент організації. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2017. 271 с.
5. Ігнашкіна Т.Б., Гончарук О.В., Кербікова А.С. Обґрунтування господарських рішень і оцінювання ризиків. Ч.І: навчальний посібник. Дніпро: НМетАУ, 2021. 106 с.
6. Єршова Н.Ю. Аналіз господарської діяльності: теорія та практикум / Єршова Н.Ю., Портна О.В., Львів. Магнолія, 2019. 345 с.
7. Кігель В.Р. Методи і моделі підтримки прийняття рішень у ринковій економіці [текст]. К.: ЦУЛ, 2013. 202 с.
8. Кривов'язюк І. В. Економічна діагностика: навч. посіб. 2-ге вид. К.: Центр учбової літератури, 2017. 456 с.
9. Левицька І. В. Менеджмент підприємств за кризових умов: посібник. Л.: Новий світ-2000. 2014. 176 с.
10. Маркіна І. А. Менеджмент організації: навч. посіб. К.: ТОВ «Вид-во «ЦУЛ». 2013. 248 с.
11. Менеджмент: Навчальний посібник/ С.І. Михайлов, Т.І. Балановська, О.В. Новак, О.П. Гоголя та ін. / За ред. С.І. Михайлова. К.: НУБіП України, 2013. 536 с.
12. Мостенська Т.Л., Новак В.О., Луцький М.Г., Ільєнко О.В. Менеджмент: підручник. 2-ге видання. К.: Кондор, 2012. 758 с.
13. Назарчук Т. В. Менеджмент організацій: Навчальний посібник. К.: «Центр учбової літератури», 2016. 560 с.
14. Осовська Г.В., Осовський О.А. Основи менеджменту: Підручник. Видання 4-е, перероблене і доповнене. К.: «Кондор», 2012. 664 с.
15. Петков В. П. Менеджмент організацій: підручник. Л.: Новий світ-2000. 2011. 488 с.
16. Петруня Ю. Є. Маркетинг: навчальний посібник / Ю.Є.Петруня, В. Ю. Петруня. 3-тє вид., переробл. і доповн. Д.: Університет митної справи та фінансів, 2016. 362 с.
17. Рудьєв В.А., Гуткевич С.О. Менеджмент: навчальний посібник. К.: ЦУЛ, 2011. 312 с.
18. Савицька Н.Л., Мелушова І.Ю. Управління результативністю маркетингу: навчально-методичний посібник. У 2-х ч. Ч.1. Х.: ХДУХТ, 2018. 116 с.
19. Сучасний менеджмент у питаннях і відповідях. Навч. посібн. За ред.. Балашова А.М., Мошека Г.Є. К.: Алерта, 2018. 620 с.
20. Туленков М.В. Сучасні теорії менеджменту [Текст]: навчальний посібник. К.: Каравела, 2012. 304 с.
21. Управління витратами / за ред. М. Г. Грещака. Київ: КНЕУ, 2008. 264 с.

СТРУКТУРА ОЦІНКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ВСТУПНИКІВ

Екзаменаційний білет фахового випробування включає двадцять чотири завдання трьох рівнів складності: простого, середнього та підвищеного. Складність завдань визначається кількістю логічних кроків, які повинен виконати вступник у процесі їх розв'язання. На роботу з цими завданнями відведена одна година.

Перша група – двадцять завдань простого рівня складності, розв'язання яких потребує від вступників стандартного застосування програмного матеріалу за відомими алгоритмами та зразками.

Максимальна оцінка кожного з цих завдань – сім балів.

Завдання першої групи з вибором однієї правильної відповіді (варіанти відповіді подані українським буквеним списком: А; Б; В; Г). Наявність у бланку відповідей більше однієї відмітки, виправлення варіанту відповіді або відсутність відмітки визначається як неправильна відповідь і оцінюється в **нуль** балів.

Друга група – два завдання середнього рівня складності, розв'язання яких потребує від вступників уміння аналізувати ситуацію та виконувати нескладні операції розв'язання.

Максимальна оцінка кожного з цих завдань – десять балів.

Усі завдання цієї групи є завданнями відкритої форми з короткою відповіддю (обґрунтування одержаної відповіді). Виконання завдання оцінюється в десять балів.

Десять балів виставляються, якщо вступник розв'язав завдання повністю і правильно та надав обґрунтування одержаної відповіді.

Один – дев'ять балів виставляється залежно від розкриття питання, якщо вступник надав неповну відповідь або не розкрив повністю сутність відповіді.

Нуль балів виставляється у випадку відсутності відповіді.

Третя група – два завдання підвищеного рівня складності, розв'язання яких розкриває здатності робити висновки, логічно і математично міркувати, обґрунтовувати свої дії та чітко формулювати їх.

Максимальна оцінка кожного з цих завдань – двадцять балів.

Усі завдання цієї групи є завданнями відкритої форми з розгорнутою відповіддю (повне розв'язання й обґрунтування одержаної відповіді).

Розв'язання завдань повинно містити послідовні логічні судження та пояснення, необхідні посилання на відповідні факти, з яких випливає конкретне твердження. Всі розв'язання мають бути чіткими, конкретними, достатньо ілюстрованими.

Двадцять балів виставляються, якщо вступник розв'язав завдання повністю і правильно, та надав обґрунтування одержаної відповіді.

Один – дев'ятнадцять балів виставляється залежно від повноти та правильності розв'язання задачі, наведених розрахунків та обґрунтованості відповіді.

Нуль балів виставляється у випадку відсутності відповіді.

Оцінки, виставлені за кожне завдання фахового іспиту, додаються.

Максимальна сума балів за всі завдання фахового іспиту – двісті балів.

На бланку відповідей (нижче останнього запису вступника) проставляється (цифрами та прописом) сумарна кількість балів за фаховий іспит, що засвідчується підписами членів фахової атестаційної комісії, які перевіряли роботу. Роботи, оцінені балами 0-100 або 180-200, додатково перевіряються головою фахової атестаційної комісії та засвідчуються його підписом.

Приклад оформлення

Сумарна кількість балів _____ *140 (сто сорок)* _____

Члени комісії _____

На першій сторінці бланку відповідей вгорі справа проставляється (цифрами та прописом) сумарна кількість за фаховий іспит, яка засвідчується підписами членів фахової атестаційної комісії, які перевіряли роботу.